

Brusel 10. listopadu 2023
(OR. en)

14829/23

LIMITE

JAI 1398
FREMP 303
AG 128
POLGEN 152

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh závěrů Rady o vyhodnocení každoročního dialogu o právním státě = <i>schválení</i>

1. Během přípravy závěrů předsednictví ze dne 18. listopadu 2019 se všechny delegace dohodly, že do konce roku 2023 opětovně vyhodnotí každoroční dialog o právním státě s přihlédnutím k získaným zkušenostem.
2. Dne 3. července 2023 zaslalo předsednictví delegacím dotazník. Ve dnech 10. července a 19. září 2023 proběhla v Radě pro obecné záležitosti předběžná výměna názorů. Na základě obdržených příspěvků vypracovalo předsednictví návrh závěrů, který byl posouzen na odborné úrovni.
3. Předsednictví považuje výsledek vykonané práce za vyvážený kompromis, který zohledňuje obavy všech delegací.
4. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Výbor stálých zástupců vyzývá, aby se dohodl na znění návrhu závěrů ve znění uvedeném v příloze této poznámky a vyzval Radu pro obecné záležitosti, aby jej schválila na zasedání dne 12. prosince 2023.

**NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY O VYHODNOCENÍ KAŽDOROČNÍHO DIALOGU
O PRÁVNÍM STÁTĚ**

PŘIPOMÍNÁJÍC, že od přijetí závěrů Radou Evropské unie a členskými státy, zasedajícími v Radě, dne 16. prosince 2014¹ se všechny členské státy v duchu loajální spolupráce účastní každoročního dialogu o právním státě v rámci Rady s ohledem na své pevné odhodlání posílit právní stát jako jednu ze základních hodnot Evropské unie;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že závěry předsednictví ze dne 19. listopadu 2019² podpořilo 26 delegací a že během přípravy těchto závěrů se všechny delegace dohodly, že do konce roku 2023 opětovně vyhodnotí dialog o právním státě v rámci Rady s přihlédnutím k získaným zkušenostem;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že, jak je uvedeno v poznámce předsednictví určené delegacím ze dne 28. září 2020³, každoroční dialog o právním státě byl vyvinut jako politický proces v rámci Rady pro obecné záležitosti a strukturován v praxi v prvním pololetí každého roku kolem jednoho zasedání věnovaného analýzám situace v oblasti právního státu v jednotlivých zemích v případě pěti členských států, a ve druhém pololetí každého roku kolem dvou zasedání, z nichž jedno je věnováno celkovému stavu právního státu v Unii a druhé analýzám jednotlivých zemí, a to vždy s využitím výroční zprávy Komise o právním státu. Kromě toho Rada pro spravedlnost a vnitřní věci připravila řadu konkrétních tematických rozprav o otázkách právního státu.

Rada Evropské unie

1. opětovně připomíná, že závěry Rady Evropské unie a členských států, zasedajících v Radě, z roku 2014 o zajištění dodržování zásad právního státu, jsou stále platné;
2. souhlasí s tím, že každoroční dialog Rady o právním státě se ukázal jako užitečný, neboť vytváří prostor pro konstruktivní politické výměny mezi členskými státy a pro sdílení jejich osvědčených postupů a získaných zkušeností;

¹ 17014/14

² 14173/19

³ 11094/20

3. opětovně potvrzuje zásady uvedené v závěrech z roku 2014, zejména: objektivitu, nediskriminaci a rovné zacházení se všemi členskými státy; nestranný přístup založený na faktech, jenž nebude narušovat zásadu svěřených pravomocí a bude ctít národní identitu členských států, která spočívá v jejich základních politických a ústavních systémech, včetně místní a regionální samosprávy, bude respektovat jejich základní funkce státu, zejména ty, které souvisejí se zajištěním územní celistvosti, udržením veřejného pořádku a ochranou národní bezpečnosti a zavazuje se je dále prosazovat v duchu loajální spolupráce;
4. konstatuje, že tento politický dialog bude nadále rozvíjen tak, aby doplňoval činnost všech orgánů EU a mezinárodních organizací, čímž se zamezí zdvojování činnosti, při současném zohlednění stávajících nástrojů a odborných znalostí v této oblasti;
5. konstatuje, že po celou dobu organizace a vedení tohoto dialogu bude předsednictví i nadále zajišťovat, aby byly plně dodržovány zásady dialogu uvedené výše v bodech 3 a 4;
6. zdůrazňuje, že současný obsah a struktura tohoto politického dialogu umožnily, aby byl silnější, více zaměřený na výsledky a lépe strukturovaný, a že jeho příprava byla systematictější. Jeho současný formát, včetně obecných rozprav a zasedání zaměřených na jednotlivé země, jej účinně posílil tím, že každoročně provádí hodnocení aktuálního stavu a klíčového vývoje v oblasti právního státu. To usnadňuje komplexní, skutečnou a interaktivní politickou diskusi, která se obecně zaměřuje na situaci v oblasti právního státu v členských státech a v Unii jako celku;
7. konstatuje, že přestože současný obsah a strukturu dialogu považuje za uspokojivé, je třeba jej dále zlepšit, aby ještě lépe odrážel závazek Rady posílit právní stát a přispívat inkluzivním a konstruktivním způsobem k předcházení vznikajícím a stávajícím výzvám v oblasti právního státu, a to prostřednictvím diskuse a výměny osvědčených postupů a získaných zkušeností;
8. zavazuje se, že bude pokračovat v pořádání obecné horizontální diskuse ve druhém pololetí roku, a v organizování diskusí zaměřených na jednotlivé země třikrát ročně, dvou v prvním pololetí a jedné ve druhém pololetí, přičemž každá se zaměří na situaci ve čtyřech členských státech;
9. zavazuje se, že tento dialog zaměří na analýzu alespoň těchto čtyř pilířů právního státu: systému soudnictví, protikorupčního rámce, plurality a svobody sdělovacích prostředků a dalších institucionálních otázek týkajících se brzd a protivah. Tím není dotčen širší rozsah tohoto dialogu v rámci Rady pro obecné záležitosti;
10. konstatuje, že v praxi bude tento dialog i nadále založen na výroční zprávě Komise o právním státě, což vytváří synergie mezi orgány, a bere na vědomí začlenění doporučení do zprávy jako způsobu, jak upozornit na konkrétní otázky, které vyžadují další pozornost ze strany členských států;

11. vyzývá Komisi, aby i nadále zajišťovala úzké zapojení členských států a dialog s nimi do přípravy výroční zprávy a aby tuto přípravu i nadále zlepšovala s přihlédnutím k zásadám, jimiž se tento dialog řídí;
12. konstatuje, že tento dialog může rovněž těžit z úvah mezinárodních veřejnoprávních organizací, pokud je Komise ve své výroční zprávě o právním státě zohlednila, a že představují doplňkové a pomocné, avšak cenné zdroje informací, zejména úvahy Rady Evropy a jejích orgánů, jejichž hodnota byla uznána mimo jiné v závěrech Rady ze dne 30. ledna 2023⁴, Soudního dvora a Komise⁵;
13. souhlasí s tím, že kromě organizace tohoto dialogu může předsednictví rovněž zvážit pořádání častějších interaktivních výměn, jako jsou semináře o otázkách právního státu s příslušnými zúčastněnými stranami, zejména s občany, občanskou společností, poslanci, místními orgány, akademickou obcí, sociálními partnery a novináři;
14. uznává horizontální úlohu a odpovědnost Rady pro obecné záležitosti, která tento dialog vede; uznává doplňkovou úlohu Rady pro spravedlnost a vnitřní věci při pořádání konkrétních tematických diskusí o otázkách týkajících se právního státu, které spadají do oblasti její odbornosti, a to na základě inkluzivního přístupu a případně s přihlédnutím k jednáním v rámci Rady pro obecné záležitosti;
15. konstatuje, že v návaznosti na tento dialog v rámci Rady pro obecné záležitosti, by v Radě pro obecné záležitosti, bude-li to považováno za vhodné a nezbytné, mohly být uspořádány diskuse o jednom či několika konkrétních horizontálních tématech z oblasti právního státu;
16. souhlasí s tím, že všechna nadcházející předsednictví budou i nadále svolávat členské státy k dialogu o právním státě v rámci Rady v souladu s výše dohodnutým formátem a četností, a souhlasí s tím, že do konce roku 2027 provede nové vyhodnocení zkušeností získaných na základě tohoto dialogu.

⁴ 5422/23

⁵ 11217/19